

V Ljubljani, v četrtek, dne 30. oktobra 1913.

Naročnina za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2— 1/2 leta K 4— celo leto K 8— za Nemčijo: " 3— " 6— " 12— ost. inozemstvo: " fr. 3.50 " fr. 7.— " fr. 14.—	Uredništvo in upravništvo: Frančiškanska ulica šte. 10. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 3 dolarje.	Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 20 vin. — Pri več- kratnih objavah primeren popust.
Leto III. Posamezna številka 20 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 6 kron. Štev. 44.

Strašna nesreča v cardiffskem premogovniku na Angleškem.

V notranjosti lista: Aretacija „Svete Johance“!

Vabilo na naročbo.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ je edini slovenski list te vrste; naročite se nanj in razširjajte ga!

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ stane

	za Avstro-Ogrsko	za Ameriko	za ostalo inozemstvo
celoletno	8— K	3— dol.	14— fr.
polletno	4— K	1.50 dol.	7— fr.
četrletno	2— K	0.75 dol.	3.50 fr.
mesečno	0.70 K	0.25 dol.	— fr.

Za dijake in vojake v Avstro-Ogrskem za celo leto 6 K, pol leta 3 K, četrt leta 1.50 K, mesečno pa 50 vinarjev.

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštne prosto ilustrovan koledar za leto 1914. Za vsak pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškerca, če plača 40 vin. za ovoj in poštino.

Pozor!

Vljudno in nujno prosimo vse tiste p. n. naročnike, ki jim je s 1. t. m. potekla naročnina, da jo naj t a k o j obnovijo, da ne bo nerednosti v pošiljanju. Kdor ne obnovi naročnine, mu ustavimo list. Agitirajte, prosimo, za naš list in mu pridobivajte nove naročnike. Čim več bo naročnikov, tem boljši bo lahko list.

Današnji številki smo priložili poštne položnice vsem onim cenj. naročnikom, ki jim s 1. novembrom 1913 poteče naročnina. Vljudno prosimo, da izvolijo isto takoj obnoviti, da ne bo kakih zaprek v pošiljanju. (Opozarjamo pri tem na navodila v listnici upravnništva, ki smo jih priobčili v zadnji številki.)

V vednost. Zgodi se, posebno če je v „Slov. Ilust. Ted.“ kaj posebno zanimivega, da ta ali oni naročnik ne dobi katere številke. Mesto, da bi reklamiral na tamošnji pošti, kamor je list brezdvomno in na vsak način dospel, se znaša nad nami, kakor da naj uprava odgovarja za te nedostatke, zakrivljene na poštah. Našim naročnikom naj bo za merilo sledeče: Kdor ima plačan list, pa te ali one številke ni dobil, čeravno so jo drugi naročniki v njegovem poštnem rajonu dobili, naj takoj povpraša na pošti, kdo je vzel njegovo številko. Če je prišel list na pošto za druge, je moral na vsak način priti tudi za njega, ker pošiljamo za vse naročnike ene in iste pošte pod skupnim ovitkom in zavoj odpre še le dotični poštar. Pošta bo že vedela, komu ga je izročila in kdo je tisti, ki tako rad čita „Slov. Ilust. Ted.“ na tuje stroške. Če bi se to ponavljalo, pa se nam naj to sporoči in bomo že poskrbeli za red.

ZVONIMIR KOSEM:

Maline.

Skozi ozke odprtine med trto in njenimi listi, ki so zakrivali gozdarjevo majhno obhišno uto čezincez in jo delali senčno, je lil v tenkih curkih dež. Samo tam, kjer se je šopiril na dno postavljen sod za maline in kjer je visela tehtnica, je bila pregrnjena slaba ravna streha iz količev z močnim trpežnim platnom. Z mirnimi, dostojanstvenimi kretnjami se je sukala suhljata gozdarjeva gospa Urbanka pod košato streho okrog velike tehtnice; kardakoli je silila utež malo prevč proti koncu, jo je tenka, bela roka gospejtna vedno drzno ustavila in jo siloma potegnila nazaj, tako da so maline vedno manj odtehtavale, nego so bile težke v resnici. Od časa do časa se je s hladnim, nihomur popolnoma vidnim zasmekom na sesušeni, upalih licih ozrla tudi na pisani krog premočenih otrok, deklet in fantov, ki so čakali z nabranimi malinami, da pridejo na vrsto. Otroci so bili večidel bos, ravno tako tudi nekatera odrasla

dekleta; vsakdo je stal poleg svojega škafa in previdno motril gospo pri tehtnici. Kadar je predolgo urejevala le roka utež in tehtnico in ne utež tehtnice, se je začul iz marsikaterih prsi globok vzdih; samo vzdih — pritožiti se nihče ni upal...

Med odhajajočimi dekleti je bila tudi Pepca, Pretnarjeva Pepca, bajtarjeva hči; petnajst let je imela, pa je bilo začrtalo trpljenje v njen obraz že zdavnaj svoje poteze; njene k tlom povešene oči so bile zamišljene, lica mrtvaškoresna, ustnice trpko skupaj stisnjene; tako stoji človek na pokopališču in strmi v grob... Do kože je bila premočena Pepca od dežja, obleka jo je težila, kakor da je iz svinca; izpod slabo zakrpanega, na nekaterih mestih raztrganega krila ji je kukalo dvoje golih, od trnja okrvavljenih nog.

Počasi je tehtala gospa; prav tako počasi je tudi računala in dajala nabiralcem malin denar. Pepca je dvignila glavo in je nekoliko časa mirno opazovala; „kakor velika večča se suče okrog tehtnice,“ se je domislila in bilo ji je skoro do smeja.

Z razprostrtim dežnikom v roki se je bližal uti od hiše sem gospod gozdar Urban sam. Ko je došel pod streho, je dežnik varno zaprl, ga prislonek k zidu in se vstopil nato tik soda.

„Boš pa ti računal in dajal denar, jaz imam s tehtnico dovolj opravka!“ se je obrnila k njemu gospa in porinila predenj posodico z denarjem.

Gospod se je samo nasmehnil.

„Saj zato sem prišel...“

Sedel je na nizek stolček kraj soda in izvlekel iz žepa kos papirja ter svinčnik. Bil je dobro rejen človek, posebno v lica in v bedra, na katerih so počivale zdaj njegove polne roke.

„Petnajst!“ je narekovala s trdim, osornim glasom gospa in je spustila s strogim zamahom utež; gospod je to zapisal.

Kakor v strahu se je zdrznila Pepca in se ozrla naokrog. Dragarjev Jaka je bil zdaj na vrsti.

„Kaj, samo petnajst kilogramov in nič več?“ se je čudila Pepca sama pri sebi in gledala zdaj Jaka, zdaj zopet gospo samo. „In Jaka je z nabiranjem še najbolj hitel... škafe je imel poln natlačen...“

Samo z zobmi je zaškrtal Jaka in nesel nato škafe težkih, okornih korakov k sodu, v katerega je stresel zmečkane maline.

„Najmanj za eno krono ga je počila, baba...“ je premišljevala Pepca. „Bogvedi za koliko bo mene?“

Gospa je stehala še prazni škafe.

„Tri!“ je obrnila glavo proti gospodu. In Dragarjev Jaka je opravil.

Težko je čakala Pepca, da pride enkrat tudi sama na vrsto. A nikakor ni bilo mogoče. Še velika kopica otrok in deklet se je vrstila pred njo. Rezko in mrko je zadonelo zdajpazdaj ime tistega, ki se je bližal s svojim škafofom tehtnici. Časih je sopeč prispel v uto še kakšen zakasnel „malinar“ ter postavil koš s škafofom v njem natežko na tla...

Skozi mrežasto streho je curljal dež še vedno enakomerno tiho in mirno, v tenkih, ravnih curkih.

„Bolj me ne more premočiti, pa če se še tako močno ulije!“ si je mislila Pepca. Mrazilo jo je po vseh udih, zobje so ji škepetali, hrbet drgetal.

Na vrsti je bila že sosedova Milka.

„Še pet jih je pred menoj!“ je preštel Pepca. „Potem pridem na vrsto jaz.“

Pri tehtnici se je zgenilo, gospa se je obrnila in se nasmehnila:

„Milka, kaj ne, da se dobro zasluži pri malinah?“

„Poskusite enkrat sami in šele potem govorite,“ jo je zavrnila Milka resno. „Pot je dolga in grda... nato zaloti človeka še dež, pa ravno pri delu, prav nepričakovano...“

Smehljaj na gospejnih licih je postal še sladkejši.

„Seveda... ali brez truda ni nič,“ jo je podučila.

Milka je povabila glavo in ni ničesar odgovorila.

„Na tak način poučevati in s tehtnico slepariti je lahka stvar...“ je zabolelo Pepco. „Napol zastoj jim nabiramo te maline, da bodo imeli dobička več ko preveč?... pa bi se povrh še kdo norčeval iz nas?!“

Kakor da bi uganil njeno skleleče misel, se je hipoma tudi gospod Urban ozrl in ogovoril v tujem jeziku gospo; nato se je dolgo smejal, z mežikajočimi očmi in napol odprtimi ustnami, tako da se je tolsta bradica rahlo stresala:

„Ššš... Ššš...“

„Kakor da bi sršene dražil!“ je dirnilo Pepco neprijetno po hrbtu navzdol. „Še smejeti se ne zna tako kakor se spodobijo za krščanskega človeka, četudi se smeje nam.“

Tresočih nog in rok so stali otroci in čakali; postave majhne in shujšane, obrazi blede, oči udre — kakor majhni grbasti starčki. Dekleta so drgetela od mraza in so si popenjale gumbe na zmočenih jopah.

Pepca se je naslonila s hrbtom ob svoj koš, ki je stal na klopi v kotu ute, zastrmela predse v škafe in se zamislila v prešli dan. Zgodaj zjutraj se je bila napolila tešč gor v Jatno, na vrh hriba, da bi zaslužila kaj denarja. Hitela je, kolikor je mogla, pot je bila dolga in grda — vedno le navzgor. Z jasnim dnem je pričela nabirati maline, čisto je pozabila na glad. Popoldne pa se je nebo nenedoma pooblačilo in pričelo je rahlo deževati. — „Ne bo ravno sile,“ si je mislila Pepca. „Do večera moram imeti škafe še poln.“ — Še hitreje je nabirala maline, tudi drugi nabiralci in nabiralke so se požurili in hiteli na vso moč. Ali liti je jelo huje — na kar ni bil nihče pomislil; nič več ni šlo delo tako izlahka od rok kakor poprej. Treba se je bilo odpraviti z Jatne navzdol; pot blatna in neznosna, za hojo dvakrat hujša kakor zjutraj.

„In teden dni je že tako!“ je s sklelečim srcem premislila Pepca. „Zjutraj lepo, popoldne grdo, tako da nikdar ne morem ostati do večera gor v Jatni... da moj škafe nikdar ni popolnoma poln.“

Sklonila je tilnik in uprla roke ob bok.

„Ššš... Ššš... se je smejal že glasneje gospod gozdar in tako predramil Pepco iz premišljevanja.

Dvignila je glavo.

„Čemu pač se smeje tako sladko?“ se ji je zagabil ta njegov smeh. „Gotovo zato, ker dela s temi malinami imenitne kupčije... Bogvedi, kam odpošilja napolnjene sode?! Najbrž v daljne tuje kraje, na cesarski Dunaj morda...“

In zopet se je zamislila v prejšnje žalostne misli... Doma jo mati gotovo že težko pričakuje, ker potrebuje denarja, ker ni kruha v bajti. Uboga mati! Vse bi dala Pepco zanjo, samo da bi ji ne bilo treba stradati, samo da bi ne bilo v sobi tistega večnega tarnanja in vzdihovanja. Pa je morda že tako sojeno, da ostanejo berači vedno berači in bogatini vedno bogatini.

Zavzdihnila je globoko, gospa jo je začula in se jezno ozrla:

„Ti tam zadaj — kaj pa ti je?“

Pepca ji ni odgovorila.

„Zebe jo, punčko!“ je važno povedal neki fant, svalkaje si cigareto.

Gospa se je rahlo nasmehnila:

„Zato si ji vendar ni treba kremžiti!“

„Ti lahko tako govoriš, ker nimaš drugih skrbi kakor te, da nas zdaj pošteno slepariš s svojo tehtnico... baba!“ je zapeklo tedaj vsakogar v srcu in sovrážni pogledi so se vsesavali na že tako izsesani gospejin obraz.

Tiho je stala v kotu Pepca in mirno opazovala gospo pri tehtnici. Hipoma se je zdrznila.

„Zdaj sem zopet razločno videla, kako je ustavila utež... kako imenitno zna goljufati... Čemu se nihče ne postavi na noge? Kakor plot stoje tukaj in škrtajo z zobmi, ne črhne pa nihče niti ene besedice...“

Zadrgetala je od mraza.

„No, pa saj se ji tudi jaz ne bom upala ničesar reči,“ ji je zagomazelo hladno po glavi.

V tem se je osorno oglasila gospa.

„Naprej! Kdo je zdaj na vrsti? Ne bom dolgo čakala... nimam časa.“

Prestrašeno se je ozrla Pepca predse.

„Glej... saj sem res že jaz zdaj na vrsti...“

Pograbila je z rokama urno svoj škaf in ga nesla tresoč na tehtnico. Glas ji je drhtel, ko je povedala svoje ime.

„Pa kar bosa? Škoda take punčke.“ je opazoval gospod gozdar njene gole, okrvavljene noge in se sršaje smejal.

Pepca se ni zmenila za njegovo šalo. Pač pa je z paznim očesom ogledovala gospo, kako je ravnala s tehtnico, kako je njena roka oblastno urejevala utež sebi v prid.

„Deset!“ je izrekla naposled s hladnim glasom gospa in je spustila utež.

Pepci so se zašibile noge.

„Ali je mogoče? Bolj še Dragarjevega Jaka ni mogla počiti kakor zdaj mene.“

Vsa trepetajoča je stresla maline v sod.

„Zjutraj sem mislila, da bom prinesla vsaj eno kronco domov,“ jo je zbolelo. „Kaj bo počela zdaj mati, ko še za moko ne bo dosti denarja? Še beračit pojdemo navsezadnje.“

Do joka ji je bilo skoro.

„In zato, da sem zdaj osleparjena, sem trpela od zore naprej sredi trnja.“

„Po denar!“ jo je poklical končno gospod.

Kakor v sanjah, še vedno zatopljena v svoje žalostne misli, se je opotekla proti njemu.

„Na, tu!“ Gospod ji je dal nikljasto desetico. „Le pridi še nabirat maline, boš še lahko mnogo zaslužila.“

Pepca se je oprijela soda, da ni omahnila na tla. Nato so je ji oči orosile; spravila je desetico v žep in šla s povešeno glavo k svojemu košu. Potisnila je prazni škaf globoko v koš, ki si ga je zadela na ramena, in se odpravila sključena kakor starka iz ute. Težak kakor skala se ji je zazdel koš s praznim škafom, desetkrat težji kakor zjutraj v Jatni.

Huje je pričelo deževati, blato pod nogami se je ugrezalo globoko in čofotalo visoko do kolen, tako da je bilo krilo zdajci vse oblateno.

Nedaleč od gozdarjevih poslopij je Pepca za hip postala in se ozrla nazaj proti uti. V polmraku se je vrtela okrog tehtnice gospa Urbanka; tišino je presekala zdajpazdaj njen trdi, rezki glas in njena tenka, dolga desnica je segala visoko nad utežjo.

Canadian Pacific Railway.

Veliko lumparijo so razkrili zopet v Avstriji! Slovita družba Canadian Pacific Railway je spravila, kakor so konstatirale vojaške oblasti, v desetih mesecih v Kanado 170.000 mož, ki so še pod vojaško obveznostjo. 10.000 je takih, ki sploh še niso bili pri naboru. Glavno jih je pobrala iz Galicije. Preskrbovala je izseljencem ponarejene ruske potne liste in njeni agentje so znali prislepariti za izseljence celo vojaške maršrute, da so se vozili po znižani ceni in brez nevarnosti po železnici. Z Ogrskega so vozili v avtomobilih ljudi, katere so čedno oblekli, da nihče ni slutil v njih kakih izseljencev. Družba je imela velikanško organizacijo in na razpolago milijone. Zapletene so v to nečedno reč tudi

Narodne noše v Bosni: Vojak z Bosankami.

razne višje osebe in nekateri duhovniki.

Škandalna afera paroplovne družbe Canadian Pacific Railway se razvija vedno lepše. Vlada je zaprla vse agenture družbe po Avstriji in odvzame družbi koncesijo. Aretiranih je bilo veliko število družbinih agentov. Preiskovalni sodnik na Dunaju preiskuje konfiscirane knjige in spise, in kakor se zatrjuje, je našel v zaplenjenih spisih silno obtežilnega materiala. Velika večina dunajskih dnevnikov je dobivala od družbe subvencijo, mnogo dunajskih žurnalistov je bilo podkupljenih. Kompromitiranih je več politikov in žurnalistov. V zaplenjenih knjigah se nahajajo imena vseh onih poslancev, ki so prejeli od družbe denar, in zaznamovane so tudi natančne vsote, koliko je kdo prejel.

V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da bo uvedla zbornica posebno parlamentarno preiskovalno komisijo, ki naj dobro posveti v to gnezdo korupcije in gnilobe.

Vedno hujša razkritja o delovanju Canadian Pacific prihajajo na dan. Sedaj je dokazano že tudi to, da je imela družba v svoji službi dva uradnika iz ministrstev, in sicer je eden dvorni svetnik, drugi nadkomisar v trgovskem ministrstvu. Družbi sta dobro služila tudi dva okrajna glavarja v Galiciji. V zvezi s to afero imenujejo celo dunajskega policijskega predsednika Brzesovskega. Kompromitiranih je tudi več poslancev, tako Onciul in Petricky; družbi je šlo na roko tudi več ogrskih politikov, ki so obljubili družbi izposlovanje koncesije, da bi smela tudi iz Ogrske prevažati izseljence; doslej tega še niso bili mogli doseči. V Galiciji je bilo doslej

aretiranih nad 100 oseb, med njimi policijski in žandarmerijski organi.

Naše slike.

† Dr. Ivan Dečko. Pred par tedni je sklenil občinski odbor trga Središče na Spodnjem Štajerskem, da postavi s pomočjo prispevkov na trgu pred občinsko hišo svojemu rojaku † dr. Ivanu Dečku — spomenik. — Dr. Ivan Dečko se je porodil v Središču 1859. Oče mu je bil Tomaž Dečko, mati Katarina, rojena Podgorelčeva. Gimnazijo je dovršil v Mariboru l. 1879., pravoslovje pa l. 1883. v Gradcu. Odvetniško prakso je nastopil 1. sept. 1883. v Mariboru v pisarni dr. Janeza Orozla, kjer je ostal do 31. avg. 1885. S 1. sept. 1885 se je preselil v Celje in vstopil v pisarno dr. Jo-

sipa Serneca, pri katerem je ostal do konca odvetniške prakse, do oktobra 1891. Doktorjem vsega prava je bil proglašen na graškem vseučilišču 31. okt. 1887. leta. Odvetniški izpit položil je pri nadsodišču v Trstu dne 12. okt. 1891; kjer je tudi prisegel odvetniško prisego. Kot odvetnik je odprl dne 17. okt. 1891 svojo pisarno v Celju. Poročil se je 24. februarja 1897 z Adelo Zanierjevo iz znane narodne obitelji v Št. Pavlu pri Predolbu v Sav. dolini. Žurnalistiki se je posvetil še za svojega bivanja na vseučilišču, kjer je spisal znamenita članka „Koroškim rodoljubom v preudarek“ priobčena v „Slov. Narod“, s katerima je sprožil idejo, da se osnuje za Koroško majhen časnik, katerega ideja se je tudi kmalu uresničila z ustanovitvijo „Mira“ leta 1881. Sodeloval je pri „Slov. Narod“, „Slov. Gospodarju“, „Miru“, posebno pri „Südsteirische Post“, kjer je bil urednik do svojega odhoda iz Maribora. Bil je stalen sotrudnik „Slov. pravniku“ in je izdal leta 1902. v Celju „Zbirko zakonov“ tičočih se poslov občinskega področja 1. zvezek, kateri obsega občinski red, ki se je kmalu razširil skoraj po vseh občinskih pisarnah Spod. Štajerske. V politično gibanje je vstopil z vso vnemo in je bil še kot odvetniški kandidat izvoljen leta 1890. v kmetskem volilnem okraju Ljutomer-Ormož-Gornja Radgona v deželni zbor štajerski. Drugokrat ga je volil leta 1896. in tretjkrat leta 1902. v dež. zbor kmetski volilni okraj celjski. Dr. Ivan Dečko je bil prvi slov. poslanec, ki je vložil prve interpelacije v dež. zboru v slovenskem jeziku. Posebno pozornost je obračal na to, da so se iztrgale občine

in okrajni zastopi iz nemških rok. Ko so leta 189. zmagali Slovenci prvič v okrajnem zastopu celjskem, so ga izvolili v okrajni zastop in odbor in leta 1899. tudi za načelnikovega namestnika. Uspešno je deloval tudi v narodno gosp. oziru. Bil je soustanovitelj „Južno Štajerske Hranilnice“ in „Narodnega doma“ v Celju, in l. 1895. je dosegel ugoden nakup „Narodnega doma“ v Brežicah. Osnoval je leta 1892. krasno naravno kopalnico „Diana“ v Savinji. S pomočjo ravnatelja Fr. Jošta in drugih rodoljubov je ustanovil leta 1901. delavsko stavbeno zadrugo „Lastni dom“ v Celju. Sodeloval je pri ustanovitvi „Merkurja“, „Dijaškega doma“, „Zadružne zveze“ in „Zvezne tiskarne“ v Celju. Kot slovenski odvetnik se je boril vedno za pravice slovenskega jezika v uradih in je leta 1887. s svojo pritožbo na pravosodno ministrstvo dosegel prvi slovenski vpis v zemljiški knjigi na Štajerskem. Po neki aferi v Celju, katera se je neopravičeno proti njemu izkoriščala, je zbolel in se dne 5. februarja 1905 podal v Gradec, kjer je živoraril in dne 3. novembra 1908 podlegel pljučnici. Dr. Ivan Dečko ostane slov. narodu kot neizprosni bojovnik za pravice slov. naroda v neizbrisnem spominu in želeto je, da se mu kmalu postavi dostojen spomenik, kateri bode v čast in ponos njegovemu rojstnemu kraju, narodnemu trgu — Središču. K. V.

Narodne noše v Bosni: Skupina mladih Bosancev.

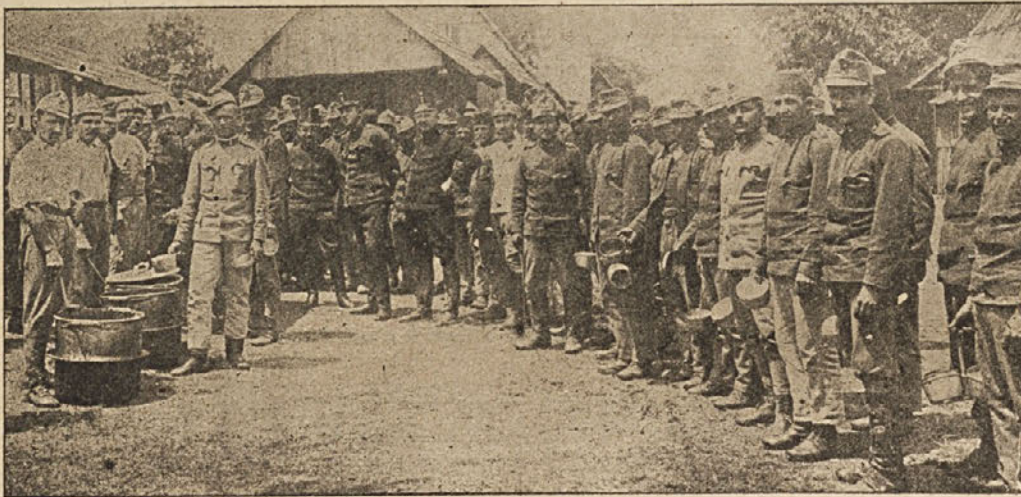
prizori. Moški, ženske in otroci so silili obupno k izhodom rovov, kjer je čakala le malokoga izmed njih tolažilna novica. Sila eksplozije je bila tako strašna, da je raztrgalo na kose troje mož, ki so šli v rov. Dan na dan so se pojavljali prizori žalosti in obupa pred rudniškimi pisarnami, dan na dan se je posrečilo iztrgati globini nekaj žrtev, a le mrtvih, nobenega živega. Nazadnje je ugasnila nada v srcih vseh čuvajočih, in danes vemo s popolno gotovostjo, da je

rejo nadomestiti ogromnih električnih metalcev luči, ki jih rabijo dandanašnji v vojni na suhem in na morju; zato pa so tem koristnejše na postojankah, ki jih ni bilo mogoče opremiti s temi aparati.

Kralj na lesenem konju. Črni kralji vroče Afrike si dovoljujejo stvari, ki bi nakopale evropskemu vladarju nedvomno glas, „da se je njegovemu veličanstvu najmilostliveje blagovolila zmešati pamet“. Dahomejski kralj je n. pr. strasten jezdec, samo da ne zajaše nikoli živega konja, marveč — lesenega, ki je znatno mirnejši in pohlevnejši. In kadar gre njegovo veličanstvo v poset h kakemu evropskemu dostojanstveniku, uživajo črni podaniki strme prevzvišeni pogled na svojega očeta in gospodarja, ozirajočega se ponosno z lipovega žrebca, ki ga vlečejo ekselence ministri v potu svojih temnih obrazov...

Orjaška redkev. Vse na svetu se da popraviti — celo natura. Kakor izboljšujejo živalske pasme s pametno in čisto rejo, tako so nam dali umni vrtnarji jagode in druge plodove v orjaških vrstah, ki jih narava prvotno ni imela. Domač primerljaj teh uspehov je ogromna redkev, ki jo je dobil g. Jakopič, kmet na Posavju, iz semena, kupljenega pri g. Petru Lazniku v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1, kjer je tudi razstavljen. Za naše kmete in vse, ki goje zelenjavo itd. v svrhu lastne rabe ali prodaje v trge in mesta, bi bilo prav koristno, ako bi gledali bolj kakor doslej na dobra semena. Zelenjava in poljski plodovi so v naših krajih priznani slabi; z dobrim semenom pa more vsak vzgojiti izdatnejši in okusnejši pridelek, sebi in kupcu v korist.

Uničenje Zeppelinovega zrakoplova „L II“. Nemci razodevajo v zrakoplovstvu veliko marljivost, a duhovi zraka jim niso naklonjeni kljub njih zavistnemu tekmovanju s sijajnimi uspehi Francozov. Kriva

Iz življenja vojaštva v Bosni: V pričakovanju pozemeljskih dobrot.

Našim čitateljem in prijateljem!

Ker bi radi objavili serijo slik, predstavljaajočih spomine na francosko dobo, prosimo, svoje znance in prijatelje v krajih, kjer se nahajajo grobovi francoskih bojovnikov, francoske zgradbe in kakršnikoli drugi zgodovinski ostanki izza francoske vlade na Slovenskem, naj nam store uslugo s fotografijami in potrebnimi podatki. Vsem pošiljateljem že naprej iskrena hvala!

Uredništvo.

Strašna rudniška nesreča v Angliji. V Južnem Walesu, v premogovnikih pri Cardiffu, se je pripetila te dni strašna rudniška katastrofa, ki je uničila par sto človeških življenj. V rudniku „Universal“ pri Cardiffu je delalo nad 900 rudarjev, ko se vname mahoma ogljeni prah; eksplozija je porušila glavni rov in strojnico ter zasula rešilni rov 300–400 rudarjem, dočim je ušlo 511 rudarjev po stranskih rovih. Rešilne čete, ki so prihitele takoj od vseh strani, so se spustile z velikim junaštvom ponesrečencem na pomoč, toda ogenj, strupeni plini in skalni zasipi v rovu so jim onemogočili vsako uspešno delo. Bila je to ena najgroznejših rudniških nesreč, kar jih pomni zgodovina. Na mestu nesreče so se odigravali nepopisni

požrla cardiffska katastrofa 434 človeških življenj!

V nočnem boju. Kakor se okorišča industrija s pridobitvami tehnike, da opravi svoje delo hitreje in bolje, tako tudi vojskovodstvo. Že večkrat smo opozorili čitatelje na razne naprave, s katerimi si hrabrost oborožene množice in bistrumnost poveljnika olajšujeta uspeh. Danes priobčujemo dve sliki, ki kažeta rabo svetilnih raket, važno v zlasti v artiljerijskem nočnem boju. Splošno pač rakete ne mo-

Narodne noše v Bosni: Ženske v poletni obleki.

je pač tudi tista okorna prevzetnost nemškega značaja, ki hoče prekositi tekmece ne samo v kakovosti, marveč tudi v obsegu: Nемеc hoče imeti vse „kolossal“. Takšna pristno nemška kolosalna konstrukcija so tudi krmiljivi zrakoplovi grofa

Iz „svete Johance“ srečnih dni: Johanca zbira v „pobožni“ zamaknjenosti svoje sile, da bo potila z vrednim srcem — telečjo kri.

Zeppelin, s katerimi je hotel trebušni genij Nemštva nadkriliti vse tuje izume in si zagotoviti z enim mahom ogromno premoč v bodoči zračni vojni. Grof Zeppelin je glavni zastopnik takozvanega „trdega sestava“, t. j. njegovemu zrakoplovu ne daje oblike plin, s katerim je napihljen, marveč trdo aluminijevo ogrodje. Francoski veščaki so že v začetku zavrgli to idejo kot nepraktično in opasno, na Nemškem pa je zadobila veliko popularnost, in „Zeppelin“, na katerih so hoteli montirati s časoma celo raznovrstne kanone in kroglemete, so postali „kolosalen“ simbol zmagočnega poleta nemške sile in nemškega duha. Toda, kakor rečeno sreča jim ni mila: od kar je vzplul prvi „Zeppelin“ v sinje višave, pa do današnjega dne, ne beleži zgodovina zeppelinščine nič manj nego 12 uničevalnih katastrof! Nobena pa ni bila tako strašna kakor zadnja, ki je uničila dne 17. t. m. v Johannistalu pri Berlinu Zeppelinov mornariški zrakoplov „L II“ in z njim vred 30 človeških življenj. Bila je poizkusna voznja, po kateri naj bi prevzelo zrakoplov mornariško ministrstvo; zato je bilo na krovu več višjih oficirjev in najboljših veščakov na polju zrakoplovstva. In res se je dvignil „L II“ v lepem poletu par sto metrov visoko; zdajci pa zapazijo gledalci steber plamena, ki je šinil kvišku na sprednjem delu. Zrakoplov se je nagnil in začel padati bliskoma. Med padcem sta sledili še dve eksploziji; ovoj zrakoplova je zgorel skoraj hipoma — na zemljo je tresčilo razbeljeno ogrodje in pokopalo pod seboj vseh 30 ljudi, ki so bili na krovu. Večina jih je bila takoj mrtva, nekaj pa jih je ležalo težko ranjenih pod žarečimi razvalinami. Groza je stresala gledalce, ko so poslušali strašno ječanje, prihajajoče izpod ostankov, ki so tvorili minuto prej še ponosni „L II“. Poškodbe žrtev so bile grozovite; nesrečneži so pomrli deloma na

mestu, deloma na prenosu v bolnico; le eden se je boril s smrtjo še nekaj ur, a trpel je takšne muke, da je prosil neprestano: „Za božjo voljo ubijte, me!“ Zdi se, da je ta katastrofa hkrati smrtni udarec Zeppelinovemu sestavu, zakaj Nemčija namerja baje opustiti to konstrukcijo, ki je kljub navidezni impozantnosti vse premalo preiščena in prenevarna. In dasi sočuvstvujemo kot ljudje s srtrašno nesrečo, če tudi je zadela naše nasprotnike vendar se nam zdi, da tiči v njej kazen za prevzetno nemško hrepenenje po „kolosalnosti“: francoska zračna flota nima s svojimi lahкими, sigurnimi in praktičnimi zrakoplovi skoraj nobenih nezdod. Tragični konec „L II“ je zakrivila baje eksplozija bencina, ki ji je sledila eksplozija plina v balonu; kako pa je nastala, povedo še le strokovnjaki — ako bo verjeti ugotavljanju na podlagi vpepeljenih razvalin.

Sveta Johanca“ v babilonski sužnjosti. Johaničina pot gre vedno navzgor, iz „svetništva“ v „mučeništvo“, kateremu bi se gotovo rada odrekla. Med brezbožneže, ki nimajo umevanja za njene čudeže s telečjo krvjo, se prištevata namreč tudi državni pravdnik v Ljubljani. Čeprav je znano temu gospodu, da ga Johanca ne mara in ne mara, se je vendar sklenil seznaniti z njo in razposlal v to svrhu svoje odposlance s puškami in pikelhavbami po bližnji in daljni deželi kranjski. Ah, kako se je skrivala bogaboječa revica, da bi izbegnila pozornost množice in zasmehovanje nejevernikov! Toda glej, v soboto, dne 25. t. m. potrka vižmarski stražmešter na vrata njene domače hiše v Vodichah, kjer je živel v postu in molitvi: „Johanca, pojdi z mano, zakaj prišla je tvoja ura!“ Trdosrčneža niso genile njene solze, niti mile prošnje njenih ust; Johanca je morala z njim, da zapečati svojo svetost z zavžitjem ričeta, kakor jo je pečatila toliko in tolikokrat s telečjo krvjo. Cesarski oblastnik, ki ji je namenil palmo „mučeništva“, trdi namreč, da je Johanca kriva sleparije po paragrafu temintem... Ob silnem navalu brezbožnega ljudstva so pripeljali „sveto Johanco“ v zapore dežel-

nega sodišča v Ljubljani in ji odkazali puščajniško celico, v kateri se bo pripravljala na svojo usodo. Baje so našli na njenem domu 7000 K v gotovini — darove tistih babjevernežev, ki so hoteli priti s pomočjo Johancine milosti kar „proti vstopni“ v sveti raj. Ker na svojo žalost nismo mogli postreči z zadnjo številko „Tednika“ vsem, ki so jo želeli zaradi „svetničine“ podobe, priobčujemo poleg Johance na poti v jetništvo, še enkrat fotografijo, ki jo kaže v pobožnem zamaknjenju.

Pokojni dr. Ivan Dečko, znani štajerski rodoljub in narodni voditelj, ki mu postavi obč. odbor trga Središča spomenik.

8 levov je ušlo v Leipzigu cirkusu Barnum; voz je namreč trčil v električno cestno železnico. Po mestu je nastala velika panika in listi opisujejo različne tragikomične prizore, ki so se vršili po cestah in hišah. Posebno zanimiv je bil lov na ubegle leve. En lev je zbežal v hotel Blücher, kjer je drevil po stopnicah in hodnikih vseh nadstropij. Končno so leva zaprli v neko sobo in so ga ustrelili skozi okno. Drugi lev je zbežal na tir pruske državne železnice, kjer so ga ustrelili stražniki malo pred prihodom vlaka.

„Sveta Johanca“ v babilonski sužnjosti: „Vodiška čudodelnica“ na poti v zapore ljubljanskega deželnega sodišča.

Tretji lev je skočil na hrbet konja nekega kočijaža. Kočijaž je tolkel leva z bičem, toda ta se ni zmenil zanj in je konja skoro popolnoma raztrgal. Pri mastnem obedu ga je ustrelil nato neki stražnik, ki je oddal na leva več kot 20 krogel in to skoro čisto od blizu. Četrty lev se je zatekel na dvorišče neke velike hiše. Dvorišče je bilo k sreči prazno. Zaprli so za levom dvoriščna vrata in vprizorili nanj ljuto bombardiranje iz dvo-

Sokolski naraščaj Ljubljanskega Sokola (z vaditeljima, levo g. Mikuž, desno g. Kajzelj).

riščnih oken. Peti lev pa je skočil na voz nekega avtomobila cestne železnice in se je zleknil zadovoljno po strehi. Bil je zelo miren in lahko bi ga ujeli v mreže. Toda streljanje se je pojavilo ta dan v Lipskem kot nalezljiva bolezen in krogle niso prizanesle tudi popolnoma mirnemu kralju živalstva na strehi avtomobila. Škodo, ki so jo povzročili pobe-gli levi, cenijo na 100.000 mark.

Spominska slavnost. Osemnajsti oktober se je sla il po vsej Avstriji kot dan zmage nad Napoleonom pri Leipzigu. Tudi po šolah so ga slavili s primernimi priredbami: s predavanji, petjem in deklamacijami. Kranjski srednješolski zavodi pa ob tej priliki niso samo obhajali stoletnice konca Napoleonove vlade, ampak hkrati tudi spomin na dejstvo, da je Kranjska po zmagi nad Napoleonom pred sto leti zopet prišla nazaj pod vladu habsburške cesarske rodovine. Na ljubljanski c. kr. prvi državni gimnaziji so ta dan obhajali na prav poseben, slovesen način: na nalašč za to priliko v telovadnici postavljenem gledališkem odru so aranžirali dve živi podobi. Prva postavljena po znani sliki v dež. muzeju „Rudolfinu“, je kazala Napoleona, ki kliče v življenje mlado „Ilirijo“. Na njegovi strani stoji zbor njegovih generalov, „Ilirijo“ obdajajo kranjski in hrvaški kmetje in kmetice, v ozadju se bratita francoska in slovenska zastava, muza zgodovinopisja Klio pa ogleduje v ospredju, kar je bila za vse veke vdolbela v spo-

minski kamen. Izhajajoč iz te žive slike je nato slavnostni govornik v obširnem govoru orisal Napoleonovo vladu na Kranjskem, opisal njegov drzni pohod v Rusijo in njegov padeč ter osvetlil pomen zgodovinskega dejstva, da je Kranjska po tem Napoleonovem padcu zopet prišla pod žezlo avstrijskih cesarjev. Ko je končal s slava in živio-klicem na cesarja Franca Jožefa I. se je zastor odgrnil in pokazala se je druga živa podoba: „Poklonitev Kranjcev cesarju Fracu Jožefu I.“ Kranjski kmetje in kmetice so se zbrali okrog cesarjevega spomenika, ženske mu vijejo vence in nastiljajo predenj cvetke, možje, med njimi vojak, duhovnik, uradnik in civilni inteligent mu kličejo „slava“, muza zgodovinopisja pa mu polaga na glavo lavorov venec. Zive slike je postavil prof. Kobal, sodelovali so izključno le zavodovi učenci in učenke. Estetično zaokrožena prireditev je vzbudila v javnosti mnogo zanimanja.

Tedenska kronika.

Srbska vlada je obvestila velesile, da hoče umekniti svoje čete iz ozemlja, ki pripade po londonskem protokolu Albaniji — v roku 8 dni, kakor je zahteval avstro-ogrski ultimatum. Zahteva pa od velesil garancije za varnost svojih mej pred Berchtoldovimi varovanci. Ta korak je napravil vsepovsod presimpatičen vtis;

inozemsko časopisje slavi enodušno Srbijo ki ima po tako dolgih in strašnih borbah še toliko moči, da jo Avstrija počasti z ultimatom, in toliko oblasti nad seboj, da zavrne nerodno gesto dunajskega zunanjega urada s tako elegantno parado. Skoraj dotovo je, da zasede mednarodni okupacijski zbor vsò srbsko-albansko mejo za toliko časa, da se Arnavti nauče spodobnosti. Pravkar je dospela vest, da so srbske čete popolnoma izpraznile Albanijo. — Predzadnji terek je bil hrvaški kralj. poverjenik baron Skerlec pri cesarju ter mu poročal o političnih prilikah na Hrvatskem. Doba ustavnosti se nesrečni bratski deželi baje še vedno ne bliža. — Na Kranjskem se razvija živahna agitacija za prihodnje deželnozborske volitve.

* * *

Po štirimesečnem premoru se je sestel dne 21. t. m. avstrijski državni zbor. Rusini obstruirajo, ker še ni rešeno vprašanje gališke volilne reforme. Upravitelj finančnega ministrstva je predložil zbornici proračun od 1. januarja do 31. junija 1914. V svojem govoru je povedal, da je imela Avstrija lani nad 8 mil. kron primanjkljaja in da bo treba lezti v nove dolgove, ako naj se pokrijejo vse potrebe. — Pogajanja o češko-nemški spravi napredujejo slabo, Čehi hočejo osnovati zopet svoj zajedniški klub, tako da bodo nastopali napram vladi v vseh rečeh solidarno. Nekateri češki listi pa ne verujejo v to akcijo, marveč menijo, da ne bodo hotele pristopiti klubu vse češke politične stranke.

* * *

Anglija ima velike sitnosti zaradi homerula, ki ga ni mogoče uvesti na Irskem zaradi odpora ulsterskih protestantov. Baje hoče sam kralj posredovati med Ulsterci in vlado. Poluradna „Westminster Gazette“ javlja, da se bo ponavljal Churchillov predlog o ome-

Dahomejski kralj jaše v posete: Njegovo črno veličanstvo na lesenem konju, ki ga vlečejo ministri...

Lov na leve v Leipzigu: Vsled trčenja menažerijskega voza s cestno železnico je pobegnilo osem levov, ki pa so jih redarji postrelili.

jitvi pomorskega oboroževanja vsako leto, dokler ga ne sprejmejo tudi ostale velesile. — Na Francoskem so radikanci nezadovoljni s predsednikom Poincaréjem, ki mu očitajo preveliko častihlepnost. Med Francozi v Alsaciji-Lorêni tli neudušljivo plamen vdanosti do matere Francije. — Nemški cesar je v nedeljo posejil avstrijskega v Schönbrunn. — V Rusiji se pripravljajo vse stranke na novo zasedanje gosudarstvene dume. Sazonov je izjavil javno, da je na poti v Pariz samo iz vljudnosti posejil tudi Berlin. — Monarhisti na Portugalskem so poizkusili puč, ki pa se jim je sijajno ponesrečil.

* * *

Grško-turška pogajanja napredujejo povoljno; sporazum bo v par dneh gotov. — Romunska si vzame na Nem-

škem večje posojilo, da pokrije troške za svojo mobilizacijo v balkanski krizi.

Slovensko gledališče v Ljubljani

je po dolgi in težki krizi zopet enkrat otelo, s tem, da prireja hrvatsko zemaljsko kazališče na ljubljanskem odru operne predstave, dramski ansamble pa se sestavi iz dosedanjih domačih moči s sodelovanjem Zagrebčanov in pod vodstvom najpoklicanejšega strokovnjaka, g. Ignjata Borštnika. „Slov. Ilustrovani Tednik“ bo spremljal delovanje opere in drame na našem domačem odru s serijo portretov itd., opremljenih z življenjepisnimi podatki o posameznih umetnikih. V prihodnji številki priobčimo slike zagrebškega intendanta g. Treščeca-Bronjskega, skladatelja in ravnatelja zagrebške opere. g. Srečka Albi-

nija in g. Ignjata Borštnika, voditelja slovenske drame v Ljubljani.

Steckenpferd-lilijinomlečno mlie

prej ko slej neutrno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

NOVICE.

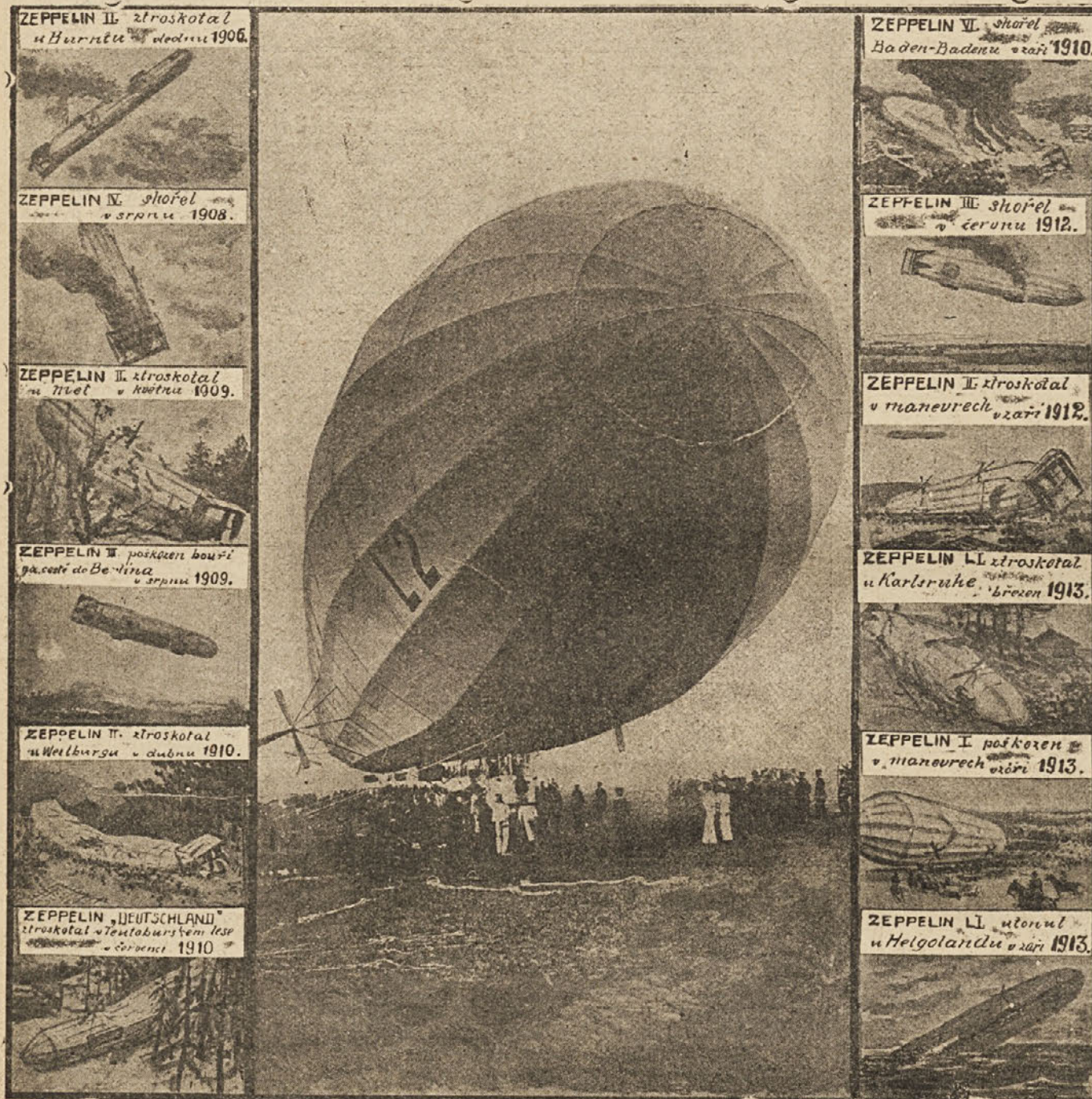
Živ mrtvec. Iz Nizze poročajo: Sodišče v Grasse se peča z afero, ki je, kakor da bi bila izstrižena iz senzacijskega romana. Pred par leti je prišel v Nizzo neki inženir-konstruktor, da bi tam poskusil svojo srečo. Po raznih ponesrečenih poskusih je končno dobil nekega finančnika in ta mu je toliko pomagal, da se je inženir kot samostojen konstruktor etabliral. Godilo se mu je izborna

in končno si je kupil krasno vilo v zalivu Inandes-Pins. Vilo je imenoval „Zvezdo morja“ in je nameraval v njej mirno preživeti vse dni svojega življenja. Toda k nesreči je imel sina, ki je živel v Parizu in tam za-

seca junija kar naenkrat srečal gospoda C. v Cannesu, živega in zdravega. Od tistega časa so gospoda C. parkrat videli v Nizzi in Monte Carlo. Sodišče je začelo stvar preiskovati. Zanimivo je, kako je bilo mogoče,

in aretirala več sumljivih oseb, ki so na sumu, da so bile v zvezi z vohnom Krzemienieckim. Dognali so, da je Krzemieniecki na svojih potovanjih v Varšavo redno posekal Krakov, kjer je konferiral s svojimi pristaši. Policija je mnenja, da bo razkrila v kratkem obsežno vohunsko zvezo, ki se je liki velikanski mreži razpredla po celi avstrijsko-ruski obmejni pokrajini.

Senzacionalen umor v Parizu. Pariški listi pišejo veliko o odkritju umora, ki vzbuja v mestu veliko pozornost. Dne 2. aprila letos je umrla mlada, lepa in zelo zabavna žena milijonarja Riharda Varnierja. Kot vzrok smrti so navajali takrat nesrečen slučaj nepredvidnega ravnanja z orožjem. Pred nekaj dnevi pa se je zglasila na policiji neka Suterija, bivša ljubica Varnierjeva in ga je obtožila, da je umoril svojo sorogo. Ona je izpovedala: Imela sem delj časa ljubavno razmerje z Varnierjem. Nekoč naju je zasačila na ljubzenskem sestanku njegova žena. Vprizorila je velik škandal, ki pa k sreči po prizadevanju Varnierja ni prišel v javnost. Pač pa nama je tu užaljena soproga zagrozila, da naju bo oba ustrelila. Kljub temu sva midva občevala naprej, vendar pa sva se veliko bolj skrivala. Pri najinih sestankih se je Vanier večkrat spominjal grožnje svoje žene in mi je opetovano pravil, kako lahko se pripeti z nepredvidnim ravnanjem orožja velika nesreča. Čez nekaj dni nato sem dobila od Vanierja obvestijo, da

Strašna katastrofa Zeppelinovega zrakoplova.

Na sredi: L II pred katastrofalnim poletom. Na levi, od zgoraj navzdol: Zeppelin II, razbit l. 1906. — Zeppelin IV, zgorel l. 1908. — Zeppelin II, vnovič razbit l. 1909. — Zeppelin III, poškodovan po burji na poti proti Berlinu, l. 1910. — Zeppelin „Deutschland“, razbit l. 1910. — Na desni: Zeppelin VI, zgorel l. 1910. — Zeppelin III, zgorel l. 1912. — Zeppelin II, razbit l. 1912. — Zeppelin L I, razbit l. 1913. — Zeppelin I, poškodovan l. 1913. — Zeppelin L I, potopljen l. 1913. Skupaj 12 katastrof!

pravljal ter delal dolgove. Dolgovi so grozno naraščali. Upniki so vedno bolj in bolj pritiskali na očeta, toda ta ni hotel ničesar plačati. Kaj naj napravi? Tedaj pa si je izmislil nekaj popolnoma novega. Odločil se je, da izgine, da na videz umre, da uide upnikom. Dne 15. novembra 1912 so dobili vsi trgovci in prijatelji gospoda C. parte, v katerem se je poročalo, da je v vili v zalivu Inandes-Pins umrl bivši stavbni podjetnik g. C. Isti dan je bil pogreb lastnika „Morske zvezde“ na antipsko pokopališče. Za rakvo so šli služabniki in nekaj sorodnikov. Vila je bila potem opuščena in zaprta. Vest o smrti podjetnika je prišla tudi v Pariz. Slišali so jo upniki, ki so prenehali, nadlegovati „umrlega“. Polagoma se je stvar pozabila. Za ves svet je bil gospod C. mrtev, samo neki industrijec ni verjel, da bi C. v resnici umrl. Spoznal je, da je naslov na kuverti „parta“ napisal rajni lastnoročno, in to se mu je zdelo sumljivo. Končno je letos me-

privedi v Antibah pogreb? Kdo, oziroma kaj je bilo v rakvi? Mogoče bo sodišče to dognalo.

Poljski Redl. Iz Lvova poročajo, da so aretirali v Stanislavu na poziv lvovske policije tovariša znanega vohuna Krzemienieckega in sicer uradnika pri ravnateljstvu državne železnice Nikolaja Krigerja. Poleg tega so suspendirali tudi nekega poduradnika, ki je bil tudi v vohunski zvezi s Kriegerjem. Policija je konfiscirala veliko poštnih pošiljatev, ki so bile naslovljene na Krzemienieckija in ki vsebuje silno obtežilen material. Aretirani Kriger je priznal, da je bil s Krzemienieckim v vohunski zvezi in se je sestel z njim dvakrat v Tarnopolu. Tam sta se oba vohuna posvetovala glede načrtov mostu Jaremee in glede drugih železniških objektov. V Stanislav sta odpotovala en major generalnega štaba kornega poveljstva v Lvovu in policijski komisar Charwat. Dalje je izvršila policija več hišnih preiskav v Krakovu

se je pripetila v njegovi hiši nesreča, katere žrtev je postala njegova žena, Sumila sem takoj, da jo je on sam ustrelil, pozneje sem mu ta sum razodela in on mi je pri neki priliki zločin prisnal. Kot vdovec pa se mi je odtujil in vrgel me je končno brez sredstev na cesto. Njegova brezobzirnost zasluži kazen in zato sem ga ovadila. Vanierja so isti dan aretirali.

Kdaj je Bismark užival zdravila. Lord Odo Russel, angleški poslanik v Berlinu, in knez Bismarck sta bila najboljša prijatelja. Ko je nekega dne lord Russel obiskal Bismarka, se je ta pritoževal, da mu obiski včasih vzamejo jako mnogo časa, ter pripomnil: Dogovoril sem se s svojo ženo sledeče: „Če vidi da me kak obiskovalec predolgo nadleguje, naj vstopi kar hipoma s steklenico v roki v sobo ter reče: Toda Oto, zdaj je čas, da žc enkrat vzameš svoje zdravilo.“ Komaj je Bismark to rekel, je vstopila kneginja s steklenico v roki v sobo ter ponovila omenjene besede. Knez Bismarck in lord Russel

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož IV. SUBAN, Trst, ulica Ceorgio Vasari 10, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Naročajte pri narodni tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. — — —

sta se jela tako smejati, da je bila kneginja vsa izven sebe. Toda tudi ona se je smejala, ko sta ji vso zadevo pojasnila.

O ljudeh, starejših nego sto let. Francoski zdravnik dr. Marcel Labbé je pred kratkim objavil v listu „Minerva“ spomine na razne stoletne ljudi. Tako n. pr. pripoveduje Mentzellius zgodovino nekega 120 let starega moža, ki je imel še vse zobe in ne navadno goste lase. Neki 109letni Madžar je šel 48 kilometrov daleč peš, da se je dal preiskati v biharski bolnišnici. Angleški akrobat Henry Johnson je šele v starosti 98 let opustil svoje artistično delovanje. Američan Raglon, ki je umrl v starosti 114 let, je bil srečen mož tridesetletne žene. Francoz Franc Noaille, je dosegel starost 119 let, je dobil sina, ko je slavil stoletnico svoje starosti. Lotrinski kirurg Politiman se je redno vsak večer napil in je umrl, star 115 let. Anglež Brown, ki je umrl v starosti 120 let, si je izbral sledeči nagrobni napis: „Bil je vedno pijan, tako da se ga je celo smrt bala. Šele ko je imel nekega dne „mačka“, je imela toliko poguma, da je prišla k njemu in ga ni več zapustila.“

Orjaška redkev, ki jo je vzredil g. Jakopič, kmet na Posavju pri Ljubljani. (Glej „Naše slike“!)

Smrt laškega vseučiliškega profesorja, prijatelja Srbov. V Florenci je umrl v torek zjutraj po daljši bolezn 45letni vseučiliški profesor Scipio Sighele, ki je bil eden najboljših laških juristov in vseučiliški profesor v Pisi. Profesor Sighele je bil znan svoječasn kot posebno vnet agitator za laško univerzo v Trstu. V zadnjem času pa se je posebno navduševal za Srbe. Bil je s Srbijo v ozkih stikih in je neumorno delal na to, da se dosežejo med Italijo in Srbijo kolikor mogoče intimni odnošaji. Njegovo delo ni bilo brez uspeha in se kaže vedno bolj jasno v laški vnanji politiki. Pred dvema leti se je hotel udeležiti dijaškega kongresa v Rivi. Avstrijske oblasti pa so ga izgnale iz Avstrije. Mož se ni nato nikdar več vrnil v Avstrijo in je postal vsled tega njen politični nasprotnik, kar je pokazal večkrat javno v svojih publikacijah v raznih laških časopisih in revijah.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu. Med „Tednikovimi“ oglasi se priporoča tudi „Zavod sv. Nikolaja“ v Trstu. Vse premalo je znano našemu občinstvu, kako velikega pomena je to društvo za slovenski živelj v Trstu. Na stotine slovenskih deklet se zbira v tem zavetišču. Zavod jim posreduje za zanesljive

službe, v času brezposelnosti pa jim daje za neznatno ceno vso oskrbo. Veliko tudi pripomore, da si ohranijo naša priprosta dekleta svojo narodno zavest, da ostanejo značajna tudi takrat, ko jim to škoduje pri kruhu.

da bi dekleta moralno propadlo že v prvih neizkušenih dneh.

„V službi kalifa“, lep zgodovinski roman iz davnih dni hrvatske telesne straže v Španiji za časa, ko so še tam gospodarili ka-

Spominska slavnost 18. oktobra na I. drž. gimnaziji v Ljubljani: „Ilirija oživljena“.

Največje važnosti pa je to zavetišče v moralnem oziru. Koliko deklet se je že poizgubilo v blatu velikomestnega življenja bodi si zapeljanih ali prostovoljno! Redko pa se dogodi, da bi propadla gojenka tega zavoda, dasiravno so se — žalibog — zgodili celo tudi že taki žalostni slučaji. Spričo tolike nevarnosti velikomestnega življenja je vsekakor priporočati vsem, ki pošiljajo dekleta v Trst, da jih napotijo v zavod sv. Nikolaja. Tu so preskrbljene ter obvarovane vsaj prve nesreče. Nikar naj se ne dekleta zanašajo na posamezne zaupnike ali znance, zakaj malo-komu se sme zaupati. Za zgled naj služi slučaj, ki se je pripetil v zadnjih dneh: Neizkušeno 18letno dekle je prišlo v Trst z naslovom nekega znanca. Ker ni bilo nikogar na kolodvoru je reva jokala, dokler je ni stražnik pripeljal v zavod. Sem pa je prišel tisti „prijatelj“ njenih staršev, prinesel celo njih pismo s seboj ter odpeljal dekle na izprehod. Obdržal jo je pri sebi ter ostal z njo vso noč v najzloglasnejšem tržaškem hotelu. K sreči ju je zasledila policija, odpeljala ubogo dekle na stražnico ter naznanila dogodek vodstvu našega zavoda, ki je takoj ukrenilo potrebne korake. Na zavodovo posredovanje so jo izpustili iz zapora in jo poslali v zavod, odkoder se je vrnila k obupani materi. — V vseh sličnih slučajih, ki se jih toliko dogaja v Trstu, je krivda največkrat ta, ker se obračajo dekleta do raznih svojih znancev in sorodnikov, katerih življenja v tujini ne poznajo. Priporočamo zato županstvu in drugim predstojnikom, da pošljejo službujoča dekleta vedno na naslov zavoda. Lahko so potem brez skrbi,

lifi je spisal pisatelj Dr. V. Deželich v knjigi pod zgornjim naslovom. Broš. izvod 2 K, vezan 3'20 K.

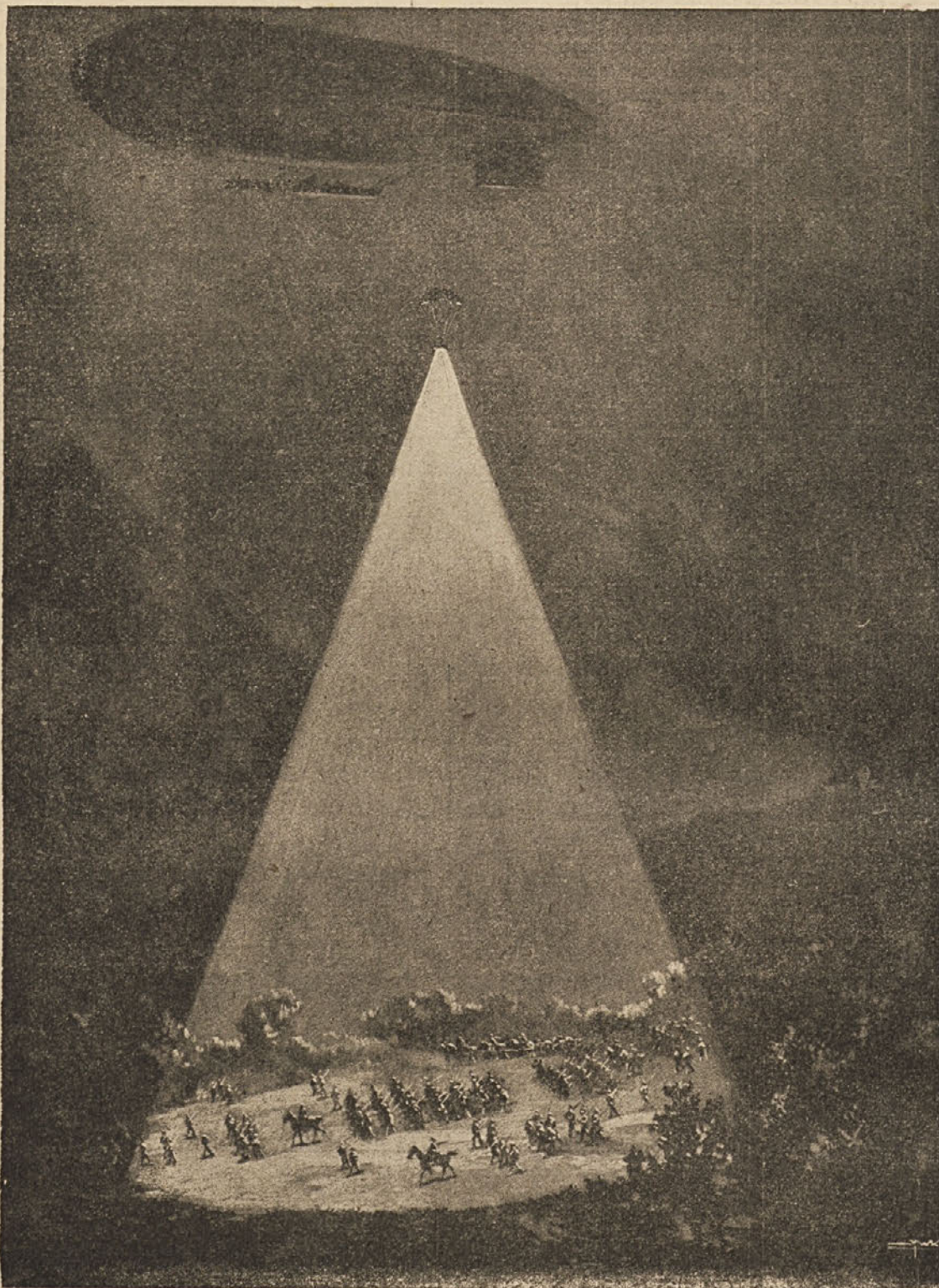
Kdor hoče obogateti, naj čita današnji zelo zapeljivi oglas glavnega zastopstva češke industrijske banke v Ljubljani, glede turških srečk.

„Roggkaffol“ morate poskusiti, da se prepričate o njegovem prijetnem okusu in njega dobrem vplivu. „Roggkaffol“ je izbo-ren namestek za bobovo kavo, katere strupene sestavine samo dražijo živce in škodujejo zdravju. Potom patentiranega obdelovanja, se je posrečilo, dati „Roggkaffolu“ aeromatiški vonj prave bobove kave, s čimer se doseže prijeten okus bobove kave. Poleg tega je pa „Roggkaffol“ prav poceni in izdaten. Glejte v našem listu inserate „Roggkaffol“ tovarne za živila v Trautenu ali zahtevajte od tam takoj prospekt.

Med 12.—1. uro ponoči se valjati nemirno po ležišču, ne da bi nastopil zaželeni spanec, ni znamenje dobrega zdravja. To nezasplost povzročajo ali razburjeni živci ali pa bolečine. V takih primerih je treba rabiti bolečine hladeči, pomirjajoči, živce okrepujoči Fellerjev fluid z znamko „Elzafluid“. Če je nezasplosti vzrok slabo prebavljanje, potem vzemite Fellerjeve odvajalne rabarbara kroglice z znamko „Elza kroglice“. Obe sredstvi priporočamo svojim čitateljem iz lastnega prepričanja. Edino pravi se dobivata pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 280 (Hrvaško), in sicer velja 12 steklenic Fellerjevega fluida 5'— kron, dočim velja 6 škatlic Fellerjevih kroglic le 4'— krone franko.

Slavnost na I. drž. gimnaziji v Ljubljani: Kranjska se klanja cesarju Francu Jožefu.

V nočnem boju: Svetilna raketa, izpuščena s krmilnega zrakoplova razlije stožce luči na sovražnikove postojanke.

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane. 36. nadaljevanje.

Vidva storita najbolje, ako ne tvegata svojega življenja in varnosti v tako neugodnih razmerah. Vsak vaju poizkus, priti na kopno, bi vaju pahnil v neizogibno jetništvo. Pomislita, da se morata ohraniti živa in svobodna; ako se mi ponesreči rešiti Dušana in ostale, sta vidva edina, ki moreta še dovršiti započeto delo. To si pač mislita, da osvoboditev naših tovarišev ne bo čisto neopasna in da me lahko zadene usoda umrljivega človeka. Ako me torej do pojutrišnjem zjutraj ne

vidita, je najbolje, da prepustita usodo jetnikov skrbi zastopnikov krščanskih držav, sama pa kreneta naprej po načrtani poti. Risto, moj prijatelj, ki vama prinese ta list, vama bo veren in zvest tovariš kakor jaz sam — njemu zaupajta popolnoma. V njegovi družbi najdeta bratov in pomoči, kolikor je potrebujeta. Zame pa pomolita in vedita, da sem dal za vas vse, kar more komita dati: svojo glavo, ki ždi v našem poslu itak prav rahlo na plečih. Toda upajmo, da se vidimo kmalu zdravi, veseli in svobodni. Pozdravlja vaju Marko.

Komita je izročil Ristu pismo in mu opisal natanko kraj, kjer najde „Florido“, in vse opasnosti, ki naj se jim ogne, da opravi srečno svoje delo.

Delo in zabava

nas ne smeta nikoli toliko zaposliti, da bi pri tem nam ne preostajalo nikakega časa za negovanje našega zdravja. Na ohranitev našega zdravja moramo vedno paziti že z ozirom na našo družino in naše službene dolžnosti. Kot nam je lahko že iz skušenj znano, ni ravno tako težko, ostati vedno zdrav, če imamo za vsa nenadna obolenja vedno pri roki tako

odlično domače sredstvo, kot je Fellerjev fluid iz rastlinskih esenc z znamko „Elza-fluid“.

Pri bolečinah v vratu, goltancu, hripavosti, influenci, zslizenju, se je isti izkazal kot slez razkrajajoče, kaelj zmanjšajoče in protikataralično sredstvo. Tudi sicer pri drugih bolečinah izvrstno pomaga. Gosp. Matija Polsterer, Grubbach-Scharenstein, piše o tem: „Glavobol, prolin in bodenje in tudi druge bolečine, kratkomalo vsaka bol izgine, če se vporablja „Elza-fluid“, če se ti vzdiguje, če si hripav in ne moreš govoriti, po vporabi „Elza-fluida“ ti takoj odleže.“ — To ni samo izvrstno povedano, ampak

„Naša naloga ti je znana, brate,“ je zaključil svoj pouk. „Znano ti je tudi in slišal si pravkar, kako si predstavlja s Proko zasledovanje in ugonobljenje Arnavtov ter osvoboditev njihovih jetnic. Ako izginemo mi, delaj ti z Ivanom in Milošem po svoji glavi; misli na to, da si odgovoren našim dušam na sodnji dan, in glej, da osvetiš našega Jova, ki je padel v Carigradu, zavratno umorjen od Alija Kemala.“

Objel je mladega tovariša, ki mu je stisnil roko v znak neme prisege. Nato se je obrnil k Proki in drugemu tovarišu:

„Pripravljen sem; hitimo zdaj na delo!“

Proka je pomeril Marka od nog do glave in se nasmehnil nehote:

„Lep Turek si drugače, a s to golo brado te ni dobro voditi na ulico. Na, vzemi tu nadomestilo za lepoto, ki si jo odložil prostovoljno... saj veš, oprezen človek mora imeti vedno kaj pripravljene, ako hodi po potih, kjer človeku ni dobro biti spoznanemu!...“

To rekši je izvlekel iz zaboja, skritega pod kupom raznovrstne šare, nekaj temnega in kosmatega: bila je umetna brada, ki se je izvrstno prilegala Marku in vendar ni dajala njegovemu obličju prejšnjega izraza.

„In zdaj se oboroži za vsak slučaj, kakor se ti vidi najboljšo!“

Marko se je sklonil k skrinji ter izbral novo repetirno pištolo izbornega sestava, dolg nož in dve ročni bombi, kar vse je poskril med širokimi gubami turškega plašča, ki mu ga je ogrnil Proka. Ostala dva sta storila enako: nato je odprl Proka vrata, spustil tovariše — tudi Risto se je odpravil z njimi — v vežo in na ulico ter zaklenil hišo.

„Z Bogom, Risto! Do svidenja, in čuvaj te mati božja!“ je velela trojica tiho odposlancu, preden je zavil naravnost proti pristanišču, kjer je imel oddati na „Florido“ svoje neveselo poročilo.

„Do svidenja, bratje! Da se vidimo živi in zdravi!“

Začela se je molčeča hoja po stranskih ulicah, koder je bilo manj ljudi in manj luči. Proka je moral biti vaju Soluna, zakaj celo Marko je izgubil vsako zavest smeri, prepuščaje se popolnoma „Mehmedovemu“ vodstvu.

Nazadnje so se ustavili pred hišo, ki je bila ravno tako nizka kakor prejšnja, samo da še bolj starinskega lica; stoletja so zrla v nočnem mraku z njenega raskavega, okrušenega pročelja.

„Tu je Pero gospodar,“ je šepnil Proka Marku in ga dregnil s komolcem. „Ni še dolgo, kar si je najel to hišo...“

Ključ je zaškripal v zarjaveli ključavnici; vstopili so. Duh po trohnobi in plesnobi jim je udaril na pljuča — viden znak, da je hiša zapuščena in zanemarjena. V bledem svitu slepice, ki jo je dvignil Pero nad glavo, se je pokazal precej dolg hodnik, pričaje, da obrača poslopje na ulico le svojo ožjo stran. Po tem hodniku in skozi vrata, ki so ga zapirala na koncu, so dospeli na tesno dvorišče: kamor se je kdo obrnil, povsod mu je zadel komolec ob zid — prostor je bil samo nad gla-

tudi kot se da dokazati, resnično. Fellerjev fluid naj bi naši bralci imeli vedno pripravljen, saj stane 12 steklenic samo 5— kron poštne prosto.

Tudi naša prebavila, naš želodec in čreva moramo vedno zdrava ohraniti, in nam pri pomanjkanju teka, gorečici, zaprtju, bljuvanju in napenjanju izvrstno služijo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko „Elza-kroglice“. 6 škatlic stane samo 4 krome poštne prosto in so istotako, kakor fluid, pristne dobiti samo pri dvornemu lekarnarju E. V. Fellerju, Stubica, Elza trg št. 280 (Hrvaško). Bralcem je nujno priporočati, da jih imajo vedno pri roki. — be

vami, kjer je trepetalo v daljni višini par žalostnih zvezd. V kotu tega dvorišča je pokazal Pero našemu junaku močna železna vrata, vgreznjena v debeli zid; vodila so očitno v nekakšno klet ali njej podoben prostor.

Marko je pogledal tovariša z vprašujočim očesom; ta pa mu je pokazal z očmi navzgor.

Dokaj visoka stena je bila zgrajena iz masivnih kamenitih kock, in okvir vrat je bil mramor, oglodan po zobu vekov, ki so bili skoraj izbrisali vklesane starodavne okraske. Stena je bila ostanek kdo ve kakšne cerkve ali palače iz sivih, predturških stoletij, in železna vrata, do katerih je vodilo troje stopnic navzdol, so morala biti vhod v nekakšno kripto.

Pero in Proka sta jih odklenila z združenimi močmi in največjim trdom; rjavo železje je zajechalo, kakor da se brani spuščiti tuje v podzemeljski dom skrivnosti.

Zazijale so ozke, vlažne stopnice, razpadle in razjedene, končavajoče se po dveh ovinkih v prostorni kleti s širokimi, kamenitimi oboki. Luč svetilke je kazala na mokrem zidu čudne pege, podobne sledovom začrnelih, zabrisanih slik.

V tej kleti, ki je merila kakih dvajset korakov dolžine in ravno toliko širine, je zagledal Marko vdolbino, pred katero je ležalo belo, obklesano kamenje: očitno ostanki oltarja, zapuščenega in razpadlega v tej globoki samoti...

Na desni in levi so se risali četverogelniki grobnic, nekateri pokriti še vedno z mramornimi ploščami. V enem izmed njih je slonela plošča tik ob zidu, in ko je potegnil Proka našega prijatelja bliže ter posvetil v grob, se je pokazala v špranji za plotom votlina hodnika, vodečega pod zemljo kdo ve kam.

Zdaj je opazil Marko tudi kupe sveže nakopanega kamenja, peska in prsti, ki so se dvigali v kripli vse povsod in ovirali svobodno gibanje; spoznal je, da so nanešeni iz hodnika, ki so ga izkopali tovariši zadnje dni...

„Kam vodi ta rov?“ je prašal Proko.

„V starodaven kanal, ki se bliža naravnost Beas-kuli. Žid Efrajm, lastnik te podrtije, je naš prijatelj in nam je dal hišo za mesec dni v najem, seveda proti dobri odškodnini. Kako pa smo izvohali, da naletimo na kanal baš tu, bi bilo predolgo pripovedovati. Saj veš, da se mora človek, ki ni vedno varen na belem dnevu, zanimati tu in tam za podzemeljska za-
tišja...“

Pero je bil stopil med tem v grobnico, odvalil ploščo in mignil prijateljema za seboj. Objel jih je hlad, še mrzlejši in vlažnejši od prejšnjega; v svoje veliko začudenje pa Marko ni našel nesnage, ki je bil pripravljn nanjo. Nehote je izrazil Proki to svoje presenečenje.

„Vedi sam vrag, kako je to,“ je odgovoril Proka. „Istina je, da je kanal vso pot docela nerabljen in prazen, brez zveze

V nočnem boju: S pomočjo topovskih raket, ki razsvetlje ozemlje daleč na okoli, si omogoči artiljerija točno merjenje.

z drugimi. Na par mestih se vidi razločno, da so vhodi v druge kanale zazidani; le slab duh, ki te pozdravi tu in tam, in mokrota, ki prodira skozi zemljo iz drugih rofov, te spominjata, kje se nahajaš...“

Zrak je bil v resnici neprikladen za občutljive nature in je razodeval mestoma še preveč vsiljivo bližino drugih kanalov; tudi mokrote ni manjkalo: vsakih par korakov je pljusnila pod nogami trojice ogabna luža svoje temne kaplje po kamenitih stenah.

V svitu slepice je šinila zdaj pa zdaj podgana s preplašenim cviljenjem ter zbežala pred četniki, plazečimi se po njenem kraljestvu in prodirajočimi dalje brez besed, ki so se ustavljale v grlu pod temi mokrimi stropovi.

Ta pot je trajala dobre četrt ure; zdajci pa se je začul dalje tam spredaj ropot, kakor da grebe nekdo z rovnicco ali lopato. Bled odsev luči se je zasvetil pred trojico.

„Cilj se bliža!“ je vzkliknil Proka polu-

TUDI BABICA JE ŽE VEDELA,

da mora rabiti le Schichtovo milo, če hoče oprati perilo brez mnogo truda do belega kot sneg. Schichtovo milo, znamka "Jelen", ima nenadkriljivo pralno moč in ohrani perilo kakor novo, ker je – v nasprotju z mnogimi novomodnimi pralnimi sredstvi – zajamčeno prosto jedkih, ostrih sestavin, vsled katerih perilo kmalu razpade. Zaupajte imenu Schicht! Že 60 let se odlikuje.

glasno. „Kar slišiš, Marko, so udarci naših tovarišev Paje Božanovića in Save Petrovića, ki kopljeta do vojvode Vuka!“

Par trenutkov nato so bili pri nji. Svetiljka je visela na klinu, zabitem med dva kamna, in svetila možakoma, ki sta kopal pot do jettnika. Dasi so bili odnesli na nosilkah že mnogo odkopane prsti in kamenja, je bil rov v tem koncu še vedno tako zasut, da so se morali plaziti malo da ne po kolenih.

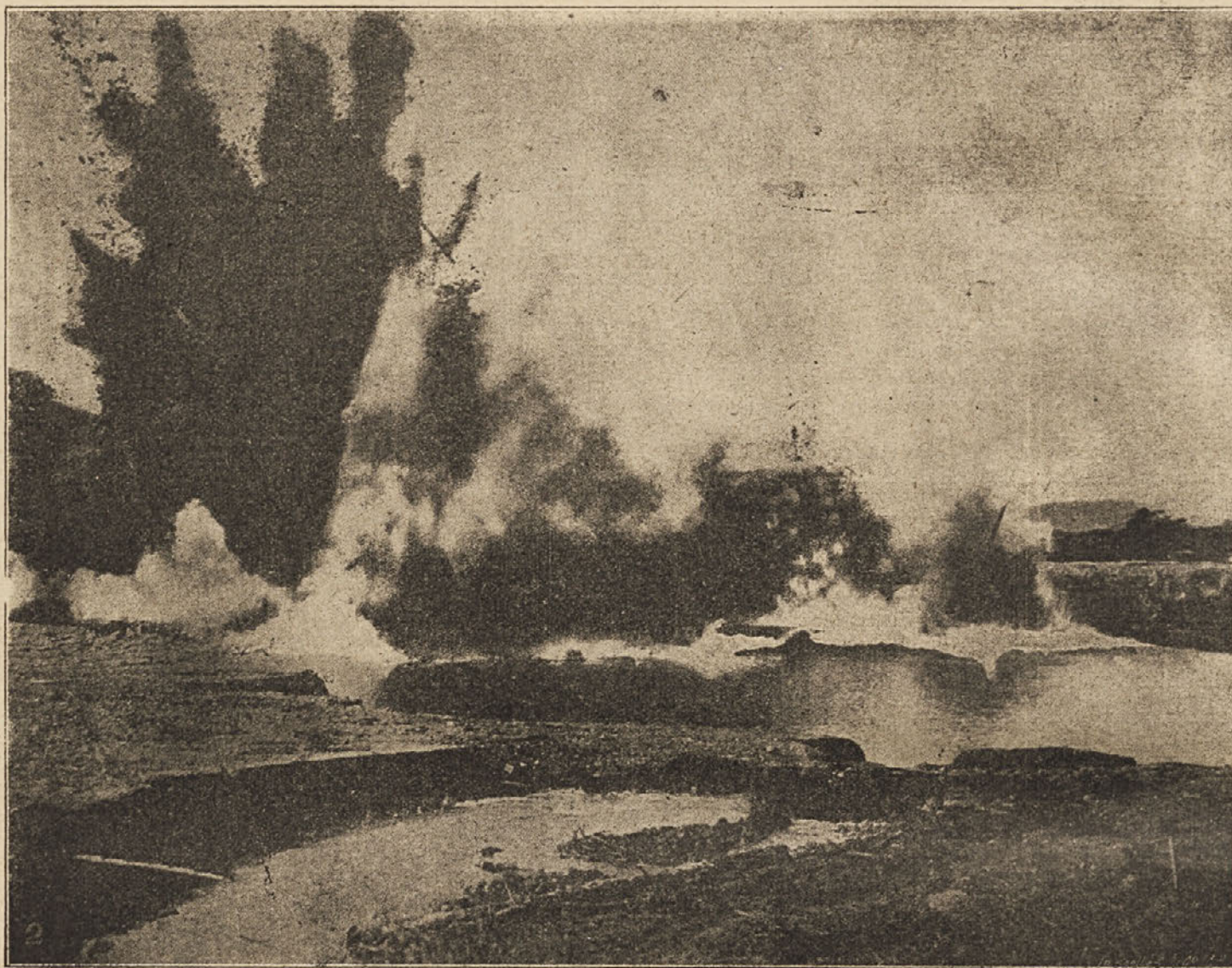
„Kako gre delo od rok, Pajo?“ je pozdravil Proka enega izmed brkatih delavcev, sedel poleg njiju odloženega orožja, izvlekel steklenico žganja in jima ponudil.

„Ej, brate, delo gre nekoliko laglje, samo časa zmanjkujeta“, je menil nagovorjeni. „To noč ne bomo več gotovi in pred jutrišnjim večerom tudi še ne.“

„Zdaj pride kmalu najhujše,“ se je oglasil tovariš in si otrl znojno čelo. „Cesto smo podkopali — to se sliši po ropotu vozov in korakov, ki gre zdaj pa zdaj mimo nad glavami. Vsak trenutek moramo zadeti ob temelje kule — in Bog nam pomagaj potem. To bo hujše od vsega dosedanjega. A kaj vidim? Privedel si tovariša? To nam bo krepak pomočnik, bi sodil po širokih plečih...“

„A kdo je to?“ je zategnil Paja in pomeril Marka z nezaupnim pogledom. „Je li zanesljiv? ...“

„Eh, preklicani Paja! Ali si se obratil z divjim Markom ali z njegovo brado, ki jo je moral odložiti, da ga ne

Odprtje panamskega prekopa v Srednji Ameriki: Mina, napolnjena s 400 tonami (400.000 kilogrami) dinamita, je raznesla poslednji nasip v panamskem prekopu; pot iz Atlantskega v Tihí ocean je otvorjena!

spozna solunska turška svojat? ...“

„Ah, Marko! ...“

Kopača sta skočila k ljubljénemu tovarišu in ga objela z radostjo, ki se je zdela skoraj čudna v teh katakombah.

„Tudi jaz imam posla v Beas-kuli,“ je povedal naš prijatelj, še preden sta ga prašala. „Prišel sem, da pomoremo drug drugemu in opravimo oboje h krati. Malo težje bo, malo opasnejše... a to menda ne moti takšnih junakov.“

„Nič ne de, Marko! Tem bolje za nas!“ je vzkliknil Sava. „Ako nas pobere skupaj vrag, pridemo na oni svet vsaj v spodobni družbi! Hvala Bogu, da se enkrat začneta: kdo bo pa prenašal to ždenje in skrivanje po kotih!“

(Dalje prihodnjič.)

Listnica uredništva.

G. P. S., Kobarid. Hvala za poslano, a porabiti žal, ne moremo več, ker je prepozno. V bodoče se bomo držali strogo načela, da priobčimo samo fotografije, ki jih prejmemo tekom 8 dni po dogodku. »Večni popotnik« je brez imena. Priporočamo se za drugič.

Književnost.

M. Šehirov: »Rat na Balkanu«. Dobiva se za 1 K, po pošti 10 v več pri knjigarni Jugoslovanske akademije Gjuro Trpinac v Zagrebu, Ilica 6 V tej knjigi so opisane bitke Bolgarov s Turki pri Lozengradu, Ljule Burgasu, Bulajru, Podimu in Šarkeju. V mnogih se je boril pisatelj sam, o drugih so mu pripovedovali očitvidci. Opisi pisateljevi so povsem naturalistični in posredujejo čitatelju verno predstavo o grozotah današnjih vojen

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ je nepolitičen in nestrankarski list, ki priobčuje slike in opise zanimivih dogodkov, znamenitih oseb, krajev itd. Priobčuje tudi romane, povesti, humoreske, smešnice, novice itd.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ je edini slovenski list te vrste in ne bi smel manjkati v nobeni slov. hiši. Naročite si ga!

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ se je vsled svoje zabavne in poučne vsebine, posebno pa radi zanimivih slik, ki jih priobčuje v tako obilnem številu, vsepovsod priljubil.

Vsak naročnik dobi vsako leto zastonj in poštnine prosto tudi obsežen bogato ilustrovan koledar. Kdor plača polletno naročnino in še 40 h za ovoj, dobi brezplačno lepo, veliko sliko

Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškerca.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ nudi vsakomur obilo zabavnega in poučnega čtiva; zato zabimo vse, ki še niso naročeni, naj ga takoj naroče. „Slovenski Ilustrovani Tednik stane četrtletno le 2 K.

Naročite si ga takoj! — Razširjajte ga!

Kako si morete misliti dobro kavo brez dobrega kavnega pridata, je res čisto neumljivo, kajti šele dober kavni pridaček da kavi pravi okus, vonj in barvo. Najboljši kavni pridaček je po splošni sodbi vseh naših gospodinj Kolinska kavna primes, ki je obenem tudi edino pristno domače blago te vrste. Če hočete torej imeti res dobro kavo, kupujte Kolinsko kavno primes!

Gospodarstvo. Prvo stremenje vsakega gospodarja mora biti blagostanje v družini in preskrba za starost. Dolžnost vsakega družinskega očeta, najsi bo odvisen od kakršnegakoli zaslužka, mora biti, da zagotovi s svojimi prihranki sebi in svoji rodbini prihodnost. Najpripravniji, najmoderneji in najidealnejši način varčevanja se doseže z življenjskim zavarovanjem, katero vsakemu najtopleje priporočamo. Kot posebno kulanto in kot prvo slovansko zavarovalnico na avstrijskem jugu priporočamo banko „Slavijo“, katera tudi dovoljuje stalno nameščenim uradnikom pod zelo ugodnimi pogoji posojila. Z vsakršnimi pojasnili radevolje in nemudoma postreže generalni zastop banko „Slavije“ v Ljubljani.

V nobeni knjižnici, v nobeni hiši bi naj ne manjkali „Junaki svobode“, zbirka povesti in črtic z balkanske vojne. Broširani izvod stane 1'50 K, vezani 2'80 K. Sezite po lični knjigi.

NESTLÉ-JEVA
moka za otroke
Peplinske hrane za dojenčka, otroke in bolnike na bolnišnicah.
Vsebuje pravo planinsko mleko.
Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastonj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

Pijte samo Tolstovrško slatino
ki se naroča v Tolstemvrhu p. Guštajn (Koroško.)

Prva štajerska trsničarska zadruga
(pošta Juršinci pri Pinju) ima na prodaj **cepljene trte**

najboljše kakovosti, in sicer vse priporočljive vrste na običajnih podlagah, kakor tudi na različnih križankah. Ceniki so brezplačno na razpolago.

Večjo množino izvrstnega starega in novega vina

belo in rdeče proda Fr. Tomšič, posestnik p. Videm — Lubno ob Savi.

Pristaši vseh strank čitajo z zanimanjem „Slovenski Ilustrovani Tednik“. Razširjen je po Sp. Štajerskem, Koroškem, Kranjskem, vsem Primorskem, po mestih, trgih in na kmetih. „Slovenski Ilustrovani Tednik“ je najbolj razširjen in največ čitani slovenski časopis in zato ima oglaš v njem najboljši uspeh. Kdor želi kaj prodati ali kupiti, kdor išče službe itd. naj da torej oglas v „Slovenski Ilustrovani Tednik“.

Pozor!

50.000 parov čevljev. 4 pare čevljev za samo 9 K. V sled plačilnih težkoč mi je naročilo več velikih tovarov, da popredam velik del čevljev globoko pod izdelovalno ceno. Prodajam torej zaradi tega vsakomu 2 para moških in 2 para ženskih čevljev z zbitimi podplati, usnje rjavo ali črno, galosirano, jako elegantno, najnovejša fazona. Velikost po števil. Vsi 4 pari stanejo le 9 K. Razpošiljatev po povzetju S. Urbach, eksped. hiša, Krakov 48. (Avstrija.) Zamena dopustna, ali denar nazaj.

Telegram z Dunaja!
Za par K 8.—
KOMMISSCHUHE
ProPaar
Kr. 8.—

50.000 parov komisnih čevljev ki so ostali zaradi prekasne dobavitve, sem se odločil čevlje, ki so pripravni za najhujše napore, razpošiljati par po

lastni ceni K 8.—. Čevlji so iz najboljšega strovega usnja, z močno obitimi podplati, pete z železom podkovane in usnjenim jermenom. Ti čevlji so najtrdnjši in zaradi tega še posebno priporočljivi za planinske dežele. Pri naročilu zadošča napoved mere v centimetrih ali številka. Zamena dovoljena. Razpošilja po povzetju krščanska izvozna trgovina čevljev **FRANC HUMANN** c. kr. trg.-sod. vpisana firma Dunaj, II., Aloisgasse št. 3/76.

Kdor .: .: hoče uro .: zastonj!
Da spoznajo povsod naše izvrstne žepne ure razdelimo 5000 ur zastonj. Pošljite svoj natančen naslov le z dopisnico na tvornico ur **Jak. König, Dunaj III/2.** Postamt 45, Fach Nr. 373.

Zahtevajte povsod „Slovenski Ilustrovani Tednik“!

Denarja ni Zastonj
dobi 2 1/2 metra modernega blaga za bluze ali za robce za otroke kdor naroči
5 kg pošt. zabojček žitne kave za 4 K 50 vin. ali 4 kg žitne in 1 kg fine figove kave za 4 K 70 vinarjev.
Vse pošilja tudi z 2 1/2 m blaga vred franco po povzetju
Prva Severomor. Pražarna Žitne Kave v Postrelmovu.
(Severno Moravsko)
Podpirajte podjetje v obmejnih krajih.

Sprejme se takoj ali tudi pozneje v manjšo trgovino z mešanim blagom na deželi

prodajalka ali pomočnik
ki bi šla, oziroma šel služiti za manjšo plačo. Oglase pod „Lahka služba“ na upravo lista.

Posojila dobe pravne osebe in tvrdke takoj in diskretno. Priložiti je 10 vin. znamko za odgovor. Dosedaj se je izplačalo raznim osebam nad 800.000 kron. Prošnje je nasloviti pod „Reelna in hitra pomoč“ S. & Co., Kranj, poštno ležeče.

Ceno posteljno perje in puh
1 kg sivega puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 v; prima polbelega 2 K 80 v, belega 4 K; prima belega puhastega 6 K; vefinega 7 K, 8 K in 9 K 60 v; puha sivega 6 K, 7 K, belega prima 10 K; prsni puh 12 K. Najboljši češki nakupni vii!
Naročila od 5 kg naprej franco.
:: Napolnjene postelje ::
iz gostonitega rdečega, modrega in belega nankinga, ena pernica okolo 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglatnicama, vsaka okoli 80 cm dolga, 60 cm široka, polnjena z novim sivim, stanovitnim posteljinim perjem 16 K; napoln puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14, 16 K; posamezne zglatnice 3, 3-50, 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 15, 18, 20 K; zglatnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4-50, 5, 5-50 K; spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka K 13— in 15— Razpošilja se po povzetju, od 10 K naprej franco ali če se plača naprej
Maks Berger, Dešenice št. 196/4. Češki les (Böhmerwald).
Nikakršen riziko, ker je zamena dovoljena ali se pa vrne denar. Bogato ilustrovani cenik vse posteljnine brezplačno.

Cenike, brošure, knjige itd. natisne elegantno in okusno ter najceneje **Učiteljska tiskarna** v Ljubljani.

SODE dobro ovnjene, stare in nove, male in velike ima na prodaj **IVAN BUGGENIG, sodarski mojster, LJUBLJANA,** Cesta na Rudolfovo železnico št. 7.

L. Popper čevlji
za gospode in gospe so nogam najbolj prilježni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri **Juliji Štor, Ljubljana** Prešernova ulica št. 5.
Goyserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.
24 12-50 K cena 16-50 K.

Čitajte v Vašo lastno korist!
V današnjih težavnih razmerah zamorete obogatiti le s srečko! **TURŠKA SREČKA** je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000 in 200.000 zlatih frankov, ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra še dolgo vrsto let in obrzti kupec po izplačilu kupnin trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 K 75 vinarjev, in ker zadobi kupec že po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico.
POZOR! Prihodnje žrebanje se vrši 1. decembra 1913!
1 turška srečka in 1 srečka italijanskega rdečega križa z 10 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo 6 K.
Po žrebanjih izhajajo slovenska poročila o vzdignjenih številkah!
Natančnejša pojasnila pošlje vsakomur brezplačno
Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani, št. 3.
Sprejmejo se provizijski zastopniki pod ugodnimi pogoji.

KMETSKA POSOJILNICA r. z. z. n. z. **4 3/4 %** **LJUBLJANSKE OKOLICE** v Ljubljani, brez vsakršnega odbitka.
obrestuje hranilne vloge po Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno naložen denar. Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Zavod sv. Nikolaja

::: 357 v Trstu, ulica Farneto 18. :::

Zavetišče in oskrbovalnica za brezposelne služkinje.

Zavod se vzdržuje od milodarov samih, vsled tega se ga priporoča v vsestransko podporo. Na pisma, tikajočih se služba, je treba pridjati znamko za odgovor.

Senzacionalno!
Čujte! Občudovanja vredno!
Za samo 4 krone 80 h.

1 krasna erika srebrna moška remontoarna ura.
1 ameriška duble verižica, ki se ne razloči od pravega zlata.
1 solidno žepno kresilo iz niklja, s 6 nadomestnimi kamni zadostujočimi leta.
Remontoarna ura ima krasno gravirane pokrove, nepokvarljivo kolesje, gro točno, triletno pismeno jamstvo. Vse tri predmete, ki so petkrat toliko vredni, za samo 4 krone 80 vin. 305

Če naročite 5 takih garnitur, prejmete eno garnituro popolnoma zastonj kot darilo za Vaš trud. Če blago ne ugaja, se zamenja ali povrne denar. — Naročite takoj, ker je zaloga omejena!

Švicarski eksport ur na debelo

JURIJ LOHBERGER,
Dunaj, VII., Kaiserstrasse 89/D,

Popolni šivalni stroj je le „Singerjev“

Dobi se samo s tem izveskom in po upravičenih naših zastopnikih Ljubljana, Sv. Petra cesta 4, Kranj, Glavni trg 119, Novomesto lekarna Bergman, Kočevje, Glavni trg 79.

Samo direktno pri tovarniški razpošiljalnici

„SUDETIA“
Jägerndorf 49, Avstr. Šlezija
kupite moško in žensko blago

kakor tudi šlesko platino najboljše vrste po najnižjih tovarniških cenah.

Ostanki po čudno nizkih cenah! Zahtevajte vzorce!
Mične sezijaške novosti!

!! 500 kron !!

Vam plačam, če ne odpravi v treh dneh brez bolečin moje korenine uničujoče Riamazilo
Vaša kurja očesa, bradovce in otiščaje. Cena lončku z jamstvom 1 K, Kemeňy, Košice (Kaschan)
1 Postfach 12/44. Ogrsko.
232

Odlikovana. Ustanovljena 1870

Vsakovrstne eksistujoče po kakovosti in strelu neprekosljive **lovske puške** 215

kakor tudi samokrese, municijo in lovske potrebščine ob brezkonkurenčno nizkih cenah dobavlja stara renomirana firma

Anton Sodia, tovarna za lovske puške, Borovlje na Koroškem.

Vsakovrstna popravila točno in najceneje. Na željo se pošilja na ogled. Cenovnik zastonj in poštine prosto. Obsežno jamstvo.

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. št. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči.

Zadostuje samo ena steklenica. 1

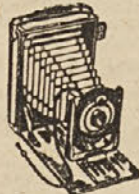
Spričevala na razpolago.

Kdor ljubi dobro kavo,

rabi kot pridatek „pravi zagrebški :Frank:“ z kavinim mlinčkom. — Kdor ga še ne vporablja, pogreša najboljšje.

emp 45/25.642

Fotografiški aparati

iz lesa in kovine, strokovnjaško konstruirani, ne iz lepenke, kakršne ponujajo nestrokovnjaki: Cene s ploščami, papirjem, kemikalijami in učnim navodilom, poština posebe: Ročne kamere po K 1-60 in več Aparati s stativom K 6-20 „ „ Sklopne kamere po K 9-70 „ „ in dražje do K 300— „ „ v najboljši izvedbi, odlikovani z avstr. državno kolajno.

Priložnostna prodaja rabljenih aparatov in objektivov vseh znamk po najnižjih cenah. Ceniki prosto.

Elfr. Birnbaum, tovarna za kamere, Hirschberg 164, Češko. 126

Tehnikum Mittweida.

Ravnatelj: Prof. A. Holzt. Kraljevina Saška. Višji tehniški zavod za električno- in strojnotehniko. Posebni oddelki za inženjerje, tehnike in delovodje. Električni in strojni laboratoriji. Učna tovarna - delavnica. Najstarejši in najbolj obiskovani zavod. Program itd. brezplačno pošlje tajništvo. 134

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega puljenega 2 K; boljsega 2 40 K; prima polbelega 2 80 K; belega 4 K; belega puhačnega 5 10 K; vefinega snežnobelega, puljenega 6 40 K, 8 K; puha sivega 6 K, 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsnl puh 12 K.

Najboljši češk. nakupni vlr. 10 K; naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 14 70, 17-80, 21 K, zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4-50, 5-20 in 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12 80 in 14 80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.

Natančnej cenik gratis in franko. 251

Ne stane prav nič!

Zastonj razpošiljam povsod vzorce suknenega blaga, blaga za obleke, blaga za bluže, perilnega blaga, modnega barhanta, platnenega blaga, oksforda, blaga za postelje, kakor vseh vrst blaga za domačo vporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih. Karl WORSCH, Maribor ob Dravi Ko. 118 Herrengasse 10.

Edna posebnost likerja je Zdravnik želodca.

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborno upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati. Odlikovan v Parizu z zlato kolajno in častnim križcem.

Cilindri, klobuki, slamniki, čepice i. t. d.

Specialna modna in športna trgovina za gospode :: in dečke ::

J. KETTE Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1912. 660 milijonov kron denarnega prometa, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 300 tisoč kron rezervnega zaklada. Sprejema vloge vsak delavnik. Sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov. Vložen denar obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu, da se tudi obrestujejo. Hranilnica je pupilarno varna. V njo vlagajo c. kr. sodišča in jero bi denar mladoletnih otrok in varovancev, župnišča cerkven, občine pa občinski denar. Hranilnica stoji pod javno kontrolo in nadzorstvom c. kr. deželne vlade. Izključena je torej vsaka izguba vložnega denarja in to tudi za časa vojske, ker ima hranilnica denar razposojen na zemljišča.

Hranilnica posoja na zemljišča in posloplja proti 5 1/4 % obrestim in najmanj 3/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike. — Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.